

Een terecht einde van begrip voor een wonder

Bron: dagblad De Limburger dd. 7-7-2025

Het Nijmeegse D66-gemeenteraadslid Sophie den Ouden maakte onlangs bekend dat ze lijsttrekker wordt. Ze deed dat in zo'n filmpje waarin politici doorgaans een mededeling als deze doen: lopend door hun gemeente en dan vertellen dat ze er zin in hebben, dat het een eer is, een uitdaging, etc. Al snel had ze 150 reacties op X. Daarvan waren er 120 beledigend of zelfs bedreigend, en vaak ronduit seksistisch. 'Grietje', 'dom gansje' en 'trut' waren nog enkele van de minst grove.

Verbijsterend

Als iemand op LinkedIn of Facebook bekend zou maken aan een nieuwe baan te beginnen, of sinds dit weekend verloofd te zijn, of een kind te verwachten, of welke persoonlijke mededeling dan ook, en daar zouden binnen een dag 120 scheldpartijen en bedreigingen onder staan, zouden we dat allemaal verbijsterend vinden. En terecht.

Maar bij politici zijn we ooit een punt voorbijgegaan, een punt dat ik kennelijk gemist heb en ook nergens meer kan terugvinden, waarop we het normaal zijn gaan vinden dat mensen op hen reageren op een manier waarop ze dat niet alleen nooit zouden doen met mensen in hun eigen omgeving, maar überhaupt niet in het echte leven. Het is volgens elke norm die je er op los kunt laten, van democratische normen tot fatsoensnormen, letterlijk ábnormaal.

In de tien jaar dat ik in het centrum van Amsterdam woonde, heb ik me vaak verbijsterd over het gedrag van veel toeristen. Het riep vaak een zin op uit vervlogen tijden: 'Doe je dat huis ook?' Het antwoord op die vraag is helder wanneer je hem wilt stellen: nee. De uitleg die ik altijd las over dit type gedrag was: hier wanen mensen zich anoniem en onbespied, en dan gedragen mensen zich anders. Zelden beter.

Foto

Diezelfde uitleg lees ik ook vaak als het gaat over schelden, dreigen en ander asociaal gedrag op social media. Voor een deel schiet die tekort. Met grote regelmaat zie ik op social media en websites mensen tekeergaan, die met één klik niet alleen een naam, woonplaats en werkgever hebben, maar ook een foto met hun gezin. Waarop ze er altijd veel vrolijker uitzien, ongetwijfeld tot vreugde van dat gezin. Verre van anoniem.

Uit verslagen van rechtszaken van al die mensen die inmiddels voor een rechter hebben gestaan vanwege het bedreigen van bestuurders, stijgt meestal een soort verbijstering op. Alsof ze eigenlijk dachten dat de virtuele wereld een andere is dan de werkelijke, en woorden daarin dus ook.

Wonderlijk.

Volkomen terecht dat politici wel klaar zijn met begrip voor dat wonder en het niet meer pikken. Burgemeester Hubert Bruls van Nijmegen en gouverneur Emile Roemer maakten afgelopen weekend bekend niet meer te zwijgen over asociaal gedrag op internet, maar de daders openbaar aan te spreken, met naam en toenaam. Een heel goed besluit. Weerbare democratie vraagt om weerbare bestuurders.